

Gymnocephalus schraetzer

LINNAEUS, 1758

Date generale ale speciei *Gymnocephalus schraetzer* LINNAEUS, 1758

Nr. crt.	Informație/Atribut	Descriere				
1	Cod Specie - EUNIS	512				
2	Denumirea științifică	<i>Gymnocephalus schraetzer</i> LINNAEUS, 1758				
3	Denumirea populară	răspăr, firizar, spârlit, bălos, spârliu				
4	Statutul de conservare în EU	LC - Cu probabilitate mică de dispariție				
		<p>Răspărul este un pește de talie mică, alungit, comprimat lateral, a cărui lungime medie este de 12 – 16 cm. Rar s-au capturat exemplare de dimensiuni mai mari (maxim 30 cm lungime și o masă corporală maximă de 250 g). Capul, relativ mare în raport cu corpul, prezintă un bot alungit. Gura are poziție terminală, mică, ușor protractilă. Opercularul prezintă striații și o prelungire sub formă de țep. Înotătoarea dorsală este dublă, cea anterioară fiind formată exclusiv din radii simple, spinoase, cu capătul distal liber. Cea de-a doua dorsală, unită cu prima, este alcătuită exclusiv din radii ramificate, moi. Caudala, homocercă, este slab excavată.</p> <p>Culoarea de fond a robei este galbenă, cu partea dorsală mai închisă, până la brun – cenușiu, aceasta deschizându-se treptat pe flancuri și devenind albă cu reflexe gălbui pe abdomen. Jumătatea superioară a corpului este străbătută pe toată lungimea sa de 3 dungi/benzi, uneori întrerupte. Prima înotătoare dorsală prezintă pete mici negre, distribuite în șiruri longitudinale.</p>				
5	Descrierea speciei	<p>Posibile confuzii</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Speciile cu care răspărului poate fi confundat</th> <th>Caracterele diferențiale față de răspăr</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Gymnocephalus cernuus</i> (ghiborț)</td> <td> <p>Botul este mai scurt.</p> <p>Nu prezintă dungi/benzi pe partea dorsală, respectiv flancuri.</p> <p>Numărul de radii este mai mic în prima înotătoare dorsală.</p> <p>Numărul de solzi care sunt dispuși de-a lungul liniei laterale este mai mic.</p> <p>Înotătoarea caudală prezintă multe pete închise la culoare pe toată suprafața</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Speciile cu care răspărului poate fi confundat	Caracterele diferențiale față de răspăr	<i>Gymnocephalus cernuus</i> (ghiborț)	<p>Botul este mai scurt.</p> <p>Nu prezintă dungi/benzi pe partea dorsală, respectiv flancuri.</p> <p>Numărul de radii este mai mic în prima înotătoare dorsală.</p> <p>Numărul de solzi care sunt dispuși de-a lungul liniei laterale este mai mic.</p> <p>Înotătoarea caudală prezintă multe pete închise la culoare pe toată suprafața</p>
Speciile cu care răspărului poate fi confundat	Caracterele diferențiale față de răspăr					
<i>Gymnocephalus cernuus</i> (ghiborț)	<p>Botul este mai scurt.</p> <p>Nu prezintă dungi/benzi pe partea dorsală, respectiv flancuri.</p> <p>Numărul de radii este mai mic în prima înotătoare dorsală.</p> <p>Numărul de solzi care sunt dispuși de-a lungul liniei laterale este mai mic.</p> <p>Înotătoarea caudală prezintă multe pete închise la culoare pe toată suprafața</p>					
		<p>Maturitatea sexuală se instalează la vârsta de 2 – 3 ani, când reproducătorii au o lungime standard medie de 12 – 16 cm. Dimorfismul sexual este șters. Masculii sunt mai mici decât femelele. Primăvara devreme, reproducătorii realizează scurte migrații în amonte, către locurile de reproducere. Reproducerea are loc primăvara, în lunile aprilie-mai, când o singură femelă depune pontă cu mai mulți masculi. Icrele, aderente, sunt depuse pe pietre, în benzi.</p> <p>Răspărul este bentonofag, consumând diverse specii de nevertebrate bentonice (în special moluște), dar și icre sau chiar puiet de pește. Se hrănește mai intens noaptea sau la crepuscul, dar este activ, căutând hrană și în timpul zilei.</p>				
6	Perioade critice	<p>✓ aprilie – maieoarea este perioada de reproducere;</p> <p>✓ mai – iuniedoarea este perioada de predezvoltare.</p>				

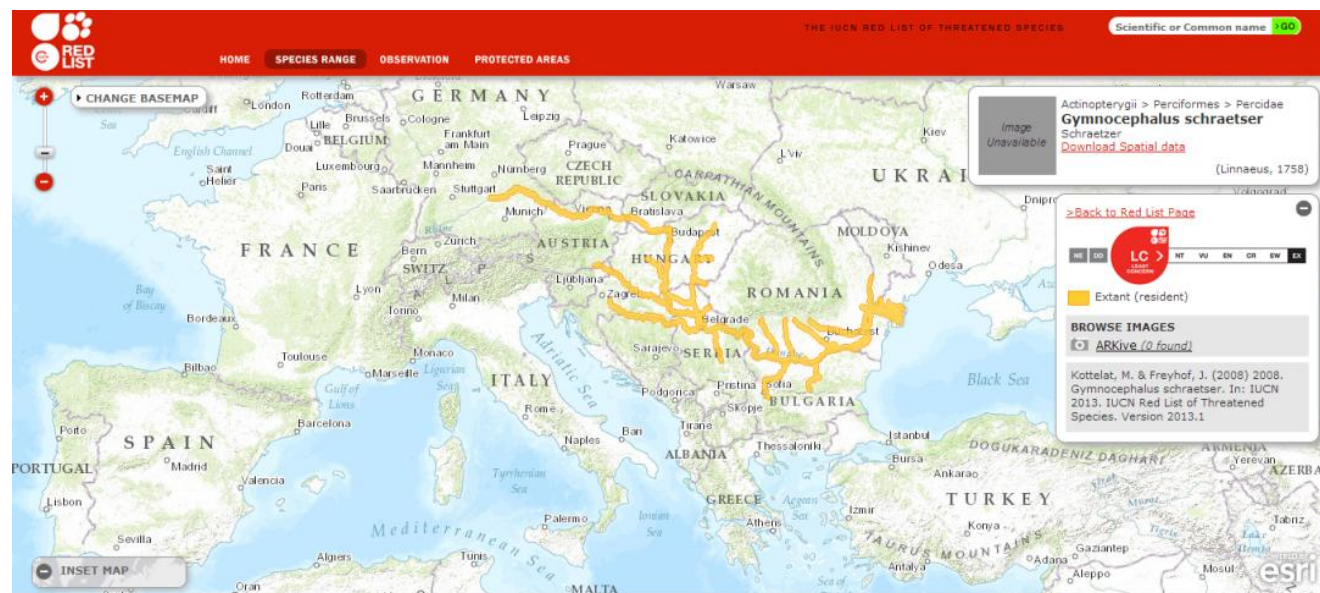
7 Cerințe de habitat

Răspărul este o specie reofilă, populând apele lin curgătoare din zonele de șes sau chiar colinare, cu facies nisipos, argilos sau pietros. Se întâlnește în special în apropierea substratului, unde, uneori se adună în cârduri. Accidental se poate întâlni și bălți inundabile, unde ajunge în urma viiturilor.

Arealul specie este cuprins între bazinul Dunării și râul Camcea (estul Bulgariei) [areal geografic limitat].

Răspărul este considerat specie nativă în România, Austria, Bosnia și Herzegovina, Croația, Ungaria, Bulgaria, Ungaria, Serbia, Republica Moldova, Polonia, Slovacia, Slovenia și Ucraina.

8 Arealul speciei

Arealul speciei (www.iucnredlist.org)

9 Distribuția în România

În țara noastră răspărul este întâlnit pe tot cursul Dunării, de la intrarea fluviului în țară și până la vărsare. De asemenea, se mai întâlnește pe cursul inferior al râurilor: Mureș, cele trei Crișuri, Bega, Timiș, Siret, Prut. Se pare că este dispărut din râurile Olt și Barcău.

10 Populația națională

Regiuni biogeografice				
Alpină	Continentală	Panonică	Stepică	Pontică
	10.000 - 100.000 I	10.000 - 100.000	10.000 - 100.000 I	10.000 - 100.000 I

sursa: <http://bd.eionet.europa.eu/article17/reports2012/species/report/?period=3&group=Fish&country=RO®ion=>

11 Calitatea datelor privind populația națională

Slabă și insuficientă

12 Fotografii

Foto: <http://www.ittiofauna.org/>

13 Regim de protecție	Nominalizată în	Directiva Habitate Anexa II Anexa V	OUG 57/2007 aprobat prin Lege nr. 49/2011 Anexa 3
14 Informații specifice speciei	Literatura de specialitate consemnează prezența speciei <i>Gymnocephalus schraetzer</i> LINNAEUS, 1758 în ecosistemul acvatic reofil Nera (OȚEL și NĂSTASE 2010), situație care NU a fost confirmată de interogare științifică efectuată.		

Material elaborate de: Dr. biol. Ioan BĂNĂȚEAN-DUNEA & Drd. ing. biol. Andrei OSMAN